

Aan de leden van
Tafel Criminaliteit

verslag

Datum bijeenkomst
2 april 2007Aanvang en einde
09.30 - 12.30 uurLocatie
Utrecht

1. Inleiding

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie wil het accent van het Antillianenbeleid de komende jaren meer richten op "perspectief." Via de organisatie van diverse Tafels (o.a. over werken, wonen, criminaliteit, school en ketensamenwerking) wil zij input verzamelen voor de vormgeving van dit beleid. Ervaringen opgedaan in het werkveld van de afgelopen jaren zullen als basis dienen voor het toekomstig Antillianenbeleid. In deze "Tafel Criminaliteit" wordt uitgebreid ingegaan op de "lessen uit het verleden" en "boodschappen voor de toekomst". De "Tafel Criminaliteit" vond plaats op maandag 2 april 2007. Hieronder volgt een korte impressie van de belangrijkste punten.

2. Lessen uit het verleden

Voor de 'lessen uit het verleden' is in het kort gesproken over successen, teleurstellingen en het gemis van partners of andere zaken. Daaruit een aantal noties:

Successen:

- Kennen en gekend worden.
- Meer nadruk op een preventieve dan repressieve aanpak.
- In Den Haag bestaat goede samenwerking met de benodigde instanties.
- Meerdere aanwezigen geven aan dat het drempelverlagend werkt als de politieagent of hulpverlener van A/A afkomst is. Er wordt wel duidelijk aangegeven dat A/A hulpvrager aversie heeft tegen de hulpverlener wanneer er niet op gelijk niveau wordt gecommuniceerd, door grote afstand heeft dit niet het gewenste resultaat.
- De eerste levensfase van een kind 1-4 jaar is cruciaal gezien de ontwikkeling van de hersenen voor de vorming van de rest van zijn leven. Creëer bij moeder en verwekker een verantwoordelijkheidsgevoel al vanaf het begin van de zwangerschap.
- De regelmentaliteit zoals in Nederland is de A/A niet bekend en roept aversie op.
- Richt je niet alleen op de vrouwen maar ook op de mannen
- Het Leger des Heils is een initiërende partij, wordt als laagdrempelig ervaren met als resultaat om gemakkelijker tot een gezamenlijk doel te komen.

- Een individuele persoonsgebonden aanpak door middel van het casusoverleg is niet volledig doeltreffend.
- Individuele aanpak, maatwerk werkt effectiever. Een universele aanpak werkt minder goed voor Antillianen/Arubanen (A/A) .
- De houding van de hulpverlener is belangrijk om resultaten te bereiken . Aangegeven is dat een AA strakke en duidelijke sturing op gedrag, duidelijke kaders en systeemgericht denken nodig heeft . “geitenwollensok” is een te softe benadering. Investeer als hulpverlener in het winnen van het vertrouwen, dit kost tijd en energie, maar de stap naar criminaliteit en drugs is door de A/A snel gemaakt. Het kennen van achtergrond, interesse tonen en luisteren ook toepassen om te kunnen handelen. Medewerking van de A/A volgt na een juiste benadering; spreek de taal!
- Een directieve benadering die aansluit bij de behoefte van de cliënt. Met als hoofdvoorwaarde respect tonen naar cliënt. Een oorzaak van de problematiek kan een vorm van schaamte zijn, uitstellen van hulp is cruciaal om gedrag te verergeren (rapport Aart van de Broek). Wisselwerking van wat doe jij en wat de hulpverlener.
- Hulpverleners kunnen pas effectief aan de slag als de gezinssituatie duidelijk is. Het in kaart hebben van een gezinssamenstelling, wie is wie helpt daarbij.. Bij Nederlanders is het gemakkelijk als organigram uit te drukken, maar bij A/A kan dit vaak omschreven worden als een soort struikgewas. Een familieorganigram kan zowel preventief (ketensamenwerking) als repressief (vinden) worden gebruikt.
- Het inzetten van een Antilliaanse hulpverlener.

Teleurstellingen:

- Er is geen of nauwelijks samenhang in aanpak van verschillende partijen. Elke instantie heeft een eigen insteek bij een overleg, eigen belangen domineren; maar eigenlijk moeten we samen zorgen voor een betere toekomst van A/A.
- Bij hulpverleners wordt regelmatig een weinig flexibele houding geconstateerd. Politie is niet actief betrokken bij de preventie, kan pas handelen als het te laat is.
- Probleem vormen de rapclips. Jongeren die na het zien van raps, gemaakt door andere jongeren, zich vernederd voelen en geweld gebruiken om wraak te nemen. Wettelijk kan niets worden gedaan tegen deze rapclips terwijl ze steeds meer aanleiding zijn voor grof geweld.
- Rotterdam kan niet altijd als voorbeeld situatie afgespiegeld worden in vergelijking met andere steden.
- Gebruik de methode van categorisering; gehele doelgroep wordt momenteel als totaal benaderd; maak een juist gedetailleerd onderscheid. Na het maken van dit onderscheid en beseffen in welke categorie deze persoon valt, vervolgens pas toewijzen aan desbetreffende instantie. Een vast contactpersoon bij instanties wordt als prettig en effectief ervaren.
- Jeugdwethouders zijn weinig zichtbaar als bestuurder in de lokale politiek terwijl deze veel positieve invloed kan uitoefenen.

Gemis:

- Toezicht van afdeling leerplicht ontbreekt.
- Hoog aantal A/A zijn niet ingeschreven in het GBA, dus moeilijk traceerbaar.
- Doortastendheid van de Jeugdzorg ontbreekt.
- De regisserende rol van de gemeente, Raad en/of politiek bestuurder die het onderwerp AA agendeert en coördineert.

3. Boodschap voor de toekomst

Voor de ‘boodschappen voor de toekomst’ is in het kort gesproken over eigen prioriteiten en wat zouden andere aan prioriteiten moeten hebben. Daaruit zijn een aantal noties naar voren gekomen.

- Het belang van buiten het eigen kader denken. Leg de nadruk op de inhoud en aanpak van het probleem in plaats van bureaucratische regels.
- Ben helder over je eigen opdracht en taak. Doe wat je zegt als instantie en volsta niet met zeggen wat je gaat doen.
- Uniforme werkwijzen zorgen voor duidelijkheid en structuur.
- De nadruk dient te gaan naar een structurele aanpak en niet naar tijdelijke projecten. Wanneer een tijdelijk project succesvol is en wordt afgerond gezien het stopzetten van subsidie zorgt dit voor demotivatie bij instantie evenals ook bij A/A.
- Goede projecten structureel financieren, inbouwen in de organisatie
- Onderzoek de effecten van WMO; wat zijn hiervan de consequenties voor de hulpverlening aan A/A?
- Maak gebruik van AWBZ-financiering voor deze doelgroep
- Het belang van nazorg voor A/A na het uitzitten van een straf. Het ontbreken van nazorg wordt als knelpunt gezien.
- De Antilliaanse gemeenschapschap gaat vaak vanzelf in de slachtofferrol; dit heeft niet het gewenste effect op de A/A.
- In Rotterdam heeft een gedetineerde geen recht op hulpverlening wanneer men niet vooraf een bepaalde periode in r'dam heeft gewoond na het verlaten van de gevangenis. (specifiek beleid van Rotterdam).
- Maak de A/A kapitaal krachtig, door middel van een zogenaamd (virtueel) krediet, welke in beheer is van bijvoorbeeld hulpverlener. Doorbreek de negatieve beeldvorming van de media over A/A.
- Organiseer voor de Antilliaanse vrijwilligersorganisatie ook een rondetafelgesprek. Goede begeleiding hiervan ontbreekt nog wel eens van het rijk en/of gemeenten.
- Over het GBA is aangegeven is dat veel A/A zich niet in de GBA inschrijven. Inschrijven wordt niet gezien als een betere toekomst; het wordt eerder als hindernis ervaren. Er vindt geen stimulatie plaats vanuit familie, eigen belang komt in gevaar gezien afnemen/stopzetten uitkeringen, huursubsidies, etc. A/A valt buiten alle instanties zonder inschrijving in GBA. Een postadres biedt kans op begeleiding, soms enige redmiddel om A/A te bereiken en te begeleiden.
- Er dient meer aandacht gegeven te worden aan psychiatrische problematiek. De GGZ (aandacht voor psychiatrische problematieken) hoort in de keten. Behoefte aan landelijke collectieve samenwerking GGZ en een regisserende functie van de gemeente.
- Er zou meer gebruik gemaakt kunnen worden van AWBZ middelen.
- Maak gebruik van casemanagers. Volg individuen gedurende gehele traject.
- De gemeente en het Rijk zouden meer regie kunnen nemen. De meningen verschillen over wie daarin leading moet zijn.
- Gemeentelijke bureaucratie houdt de mensen tegen om iets te gaan regelen. Behoefte aan een zogenaamde goedfunctionerende één loketfunctie. Voorwaarde bemanning van deze functie flexibilisering, kennis van de situatie, laagdrempelig. Binnen 24 uur hulpverlener toewijzen.
- Doelstellingen van projecten samenvakken, gelijkwaardige samenwerken vanuit verschillende ministeries.